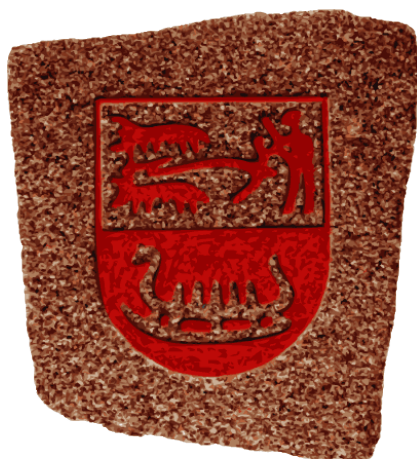

Handlingsplan till Tanums kommuns klimat- och miljöstrategi

2022

Innehåller också åtgärder för antagna klimatlöften
för 2022

**TANUMS
KOMMUN**

Innehåll

Inledning.....	2
Transporter.....	3
Energi.....	3
Livsmedel.....	4
Finans- och skuldförvaltning	4
Upphandling och inköp	5
Avfall, återvinning och konsumtion.....	5
Byggnation och anläggningar	6
Utbildning och kommunikation.....	6

Inledning

Kommunfullmäktige i Tanums kommun beslutade den 24 februari 2020 att fastställa en klimat- och miljöstrategi. Samtidigt beslutade kommunfullmäktige att uppdra till kommunstyrelsen att ta fram åtgärdsplaner för att nå målen i strategin.

Handlingsplanen för år 2022 täcker inte alla mål och områden som ingår klimat- och miljöstrategin. Framtagandet av handlingsplaner till strategin kommer att ske löpande fram till 2024, så länge som den aktuella klimat- och miljöstrategin gäller.

Kommunernas klimatlöften består av 20 konkreta åtgärder där kommunen har rådighet, som är beprövade och som ger stor utsläppsminskning. Kommunstyrelsen i Tanum har beslutat att anta 15 klimatlöften för 2022. För att underlätta genomförandet av löftena har de inkluderats i denna handlingsplan. De åtgärder som är knutna till ett klimatlöfte har markerats med kommunernas klimatlöftens logotype.

Transporter

Kommunen förfogar över cirka 125 bilar som används inom olika delar av den kommunala verksamheten, främst inom hemtjänsten. Utsläpp från de fordon som kommunkoncernen äger och leasar kan minskas genom bränsle- och fordonsbyte. Antalet körda mil vid olika tjänsteresor med bil uppgår till cirka 225 000 mil. Transporter av varor och tjänster till den kommunala verksamheten orsakar varje år en betydande miljöpåverkan.

För att nå målen inom transporter ska:

Alla förvaltningar och bolag

- Vid införskaffande av ny bil, i första hand välja ett fossilfritt alternativ, t. ex. elbil.
- Om elbil väljs ska det ske i samarbete med tekniska förvaltningen, för utbyggnad av tillhörande laddplats. Beställaren bekostar installation av laddplats.
- Om fossilfritt fordonsalternativ inte kan väljas, ska fordonet uppfylla basnivån i Upphandlingsmyndighetens hållbarhetskriterier.

Räddningstjänsten

- Ta fram rutin för vilka miljökrav som gäller vid beställning av nya bilar.

IT-avdelningen

- Ta fram metod för att föra statistik över digitala möten.

Tanums Bostäder AB

- Ta fram en laddplan för att kunna erbjuda boende möjlighet att ladda sina elfordon.

Tekniska förvaltningen

- Ta fram en laddplan för att skapa förutsättningar att bygga upp en infrastruktur för laddning av elfordon för anställd personal och allmänhet på kommunala fastigheter

KOMMUNERNAS
KLIMATLOFTEN

Energi

Tanums kommuns elförbrukning står för nästan hälften av kommunens utsläpp av växthusgaser i den koldioxidberäkning som togs fram 2021. I princip samtliga kommunala fastigheter har uppvärmning genom fjärrvärme eller genom bergvärmeanläggningar, men det finns fortfarande en viss oljeförbrukning för uppvärmning. Tanums kommun äger ett vindkraftverk, tillsammans med Tanums Bostäder AB och Rambo AB, som producerar el motsvarande cirka 30 procent av kommunens totala elförbrukning, och hela Tanums Bostäders elförbrukning. I klimatstrategin finns ett mål om att lokalt producerad el ska täcka minst 50 % av kommunens elförbrukning. Detta tillsammans med ett ökat behov av laddning av fordon gör att kommunen behöver en tydligare planering inom energiområdet.

För att nå målen inom energi ska:

Alla förvaltningar och bolag

- Använda och införskaffa maskiner, belysning och utrustning så att så lite energi som möjligt förbrukas

Tekniska förvaltningen

- Ta fram förslag till energiplan enligt lagen om kommunal energiplanering (1977:439). Förslaget ska innehålla aktuell planering för tillförsel, distribution och användning av energi. I planeringen är det viktigt att ta hänsyn till miljöeffekterna i ett såväl lokalt, regionalt som globalt perspektiv. Genom en miljöanalys kan en bedömning göras av hur miljön, hälsan och hushållningen kommer att påverkas av olika åtgärder eller energisystem.
Planen fastläggs av kommunalfullmäktige.
- Starta upp minst ett projekt för energieffektivisering i egna fastigheter med exempelvis Totalmetodik från Belok eller motsvarande

KOMMUNERNAS
KLIMATLOFTEN

Tanums bostäder AB

- Ta fram en handlingsplan för energieffektivisering i bolagets befintliga fastighetsbestånd.

Livsmedel

Produktion och konsumtion av livsmedel står för en betydande del av människans miljö- och klimatpåverkan. Kommuner har som stor inköpare och konsument av livsmedel en nyckelroll för att nå en hållbar livsmedelsproduktion. Under 2021 beslutade kommunfullmäktige att de delar av kommunens kostorganisation som varit organiserad under barn- och utbildningsnämnden, med Futura undantaget, från och med den 1 januari 2022 ska övergå till omsorgsnämnden. Barn- och utbildningsnämnden och Omsorgsnämnden kommer fortsatt behöva samarbeta och har därför beslutat om en överenskommelse om samverkan i arbetet med mat och måltider inom barnomsorg och grundskola. I den finns en punkt om klimat- och miljöarbete där livsmedelsinköp och matsvinn nämns som viktiga områden.

För att nå målen inom livsmedel ska:

Omsorgsförvaltningen och barn- och utbildningsförvaltningen

- Inom befintliga ramavtal välja ekologiska livsmedel till minst 50 % av totalbeloppet.
- På föräldraråd informera om hur skolorna arbetar med mat, måltider och klimat.
- Vegetarisk skollunch ska finnas tillgänglig i alla grundskolor varje dag
- Mäta matsvinn i alla grundskolor
- Ha ett systematiskt arbete med matsvinn med ett uppsatt mål på max 45 g/portion i genomsnitt, för en måltid (lunch eller middag). I siffran ingår alla tre typer av svinn: kökssvinn, serveringssvinn och tallrikssvinn.
- Inför upphandling av livsmedel 2023 göra det möjligt för lokala producenter att lämna anbud.

KOMMUNERNAS
KLIMATLOFTEN

Finans- och skuldförvaltning

I klimat- och miljöstrategin finns mål om att kommunkoncernens låneskuld ska 2024 utgöras av gröna lån eller sociala lån till 75 %.

Tanums kommun ska:

- Göra minst en investering genom grön obligation som kommunen gett ut själv, eller via gröna lån från Kommuninvest eller liknande.

KOMMUNERNAS
KLIMATLOFTEN

Upphandling och inköp

Tanums kommun köper årligen varor och tjänster för mer än 500 mkr och har därigenom stora möjligheter att påverka klimat och miljö på ett positivt sätt. I klimat- och miljöstrategin anges att kommunens ska öka klimat- och miljökrav vid kommunala upphandlingar. Under 2021 antogs en ny inköps- och upphandlingspolicy.

För att nå målen inom upphandling och inköp ska:

Alla förvaltningar och bolag

- ska genomföra inköp och upphandlingar så att så lite avfall som möjligt uppkommer.
- ställa miljö- och klimatkrav i alla avtal där transporter upphandlas. Miljökrav ska också ställas i minst 50 % av upphandlingar av varor och tjänster som kräver omfattande transportarbete.

KOMMUNERNAS
KLIMATLOFTEN

Ekonomiavdelningen

- Årligen göra en bedömning var klimatkrav i upphandlingar gör störst nytta och ge förslag på minst tre upphandlingar att ställa högre miljökrav i under året.
- Komplettera beställarutbildningen så att hållbarhetsaspekter på upphandling och inköp ingår.

KOMMUNERNAS
KLIMATLOFTEN

Avfall, återvinning och konsumtion

En del av arbetet med att minska kommunens klimatpåverkan är att förebygga att avfall uppstår. Det förebyggande arbetet handlar om hur kommunen gör inköp och upphandlingar, och om logistik, lagring och användning av produkter.

För att nå målen inom avfall, återvinning och konsumtion ska:

Alla förvaltningar och bolag:

- Inventera inköp av engångsartiklar under 2021
- Inventera inköp av varor tillverkade av plast under 2021

Tekniska förvaltningen

- Ta fram avfallsplan för de kommunala verksamheterna. Planen ska eftersträva minskat avfall och möjliggöra källsortering på arbetsplatsen.

Barn- och utbildningsförvaltningen

- Utvidga det kommuninterna bytessystemet för skolmöbler till att omfatta möbler för alla verksamheter, samt arbetskläder.
- Erbjud tjänster för reparation av möbler, inventarier och arbetskläder för kommunorganisationen.
- Göra en inventering av inköp och hantering av arbetskläder inför kommande upphandling och genomföra minst en ny åtgärd för att förlänga livstiden för arbetskläder.
- Göra det möjligt för invånarna att låna/hyra produkter istället för att köpa. Det innebär att kommunen kan visa att minst tre olika insatser pågår varav minst en initieras under 2022.

KOMMUNERNAS
KLIMATLOFTEN

KOMMUNERNAS
KLIMATLOFTEN

KOMMUNERNAS
KLIMATLOFTEN

Omsorgsförvaltningen

- Ska erbjuda minst fem nya beställningsbara alternativ av flergångsprodukter och/eller engångsprodukter tillverkade av återvunnet eller förnybart material för kommunens verksamheter. Produkterna ska vara andra än de som förbjuds enligt EU:s engångsplastdirektiv.

KOMMUNERNAS
KLIMATLOFTEN

Byggnation och anläggningar

Från och med 1 januari 2022 börjar den nya lagen om klimatdeklarationer för byggnader att gälla. Syftet med lagen är att minska klimatpåverkan från byggskedet. I Tanums kommun står nybyggnation för en stor andel av kommunens koldioxidutsläpp och det är många nya byggnader som planeras de närmsta åren. I och med den nya lagen behöver byggherren redovisa den klimatpåverkan som uppstår under byggskedet. Lagstiftningen innehåller inga krav på maximal tillåten klimatpåverkan, men genom att beräkna klimatpåverkan ökar byggherrens kunskap, vilket i sin tur gör det lättare att vidta åtgärder i byggprocessen som minskar klimatpåverkan.

För att nå målen inom byggnation och anläggningar ska:

Alla förvaltningar och bolag:

- Vid all byggnation ställa relevanta klimat- och miljökrav.
- Byggnation av trähus ska alltid övervägas vid upphandlingar.
- Kommunen ska ställa krav på minst 50 procent trästomme i ett byggnadsprojekt.
- Solceller ska prövas i alla nybyggnadsprojekt i kommunal regi och minst en anläggning installeras i kommunen

KOMMUNERNAS
KLIMATLOFTEN

KOMMUNERNAS
KLIMATLOFTEN

Tekniska förvaltningen

- inventera potentialen för återbruk i en byggnad som har kommande behov av renovering, lokalanpassning eller demontering. Minst fem kategorier byggvaror som lämpar sig för återbruk ska identifieras.

KOMMUNERNAS
KLIMATLOFTEN

Utbildning och kommunikation

Kommunen ska kommunicera miljö och klimatfrågor i de kanaler där kommunen verkar, till exempel kommundidning, hemsida och sociala kanaler. I klimatstrategin finns mål om att kommunens anställda ska ha god kunskap i klimat- och miljöfrågor.

Utvecklingsavdelningen

- Ta fram en webbaserad utbildning om klimat- och miljöfrågor för anställda och förtroendevalda.
- Anordna minst två dialogmöten dit allmänheten och/eller föreningar och organisationer bjuds in. Det innebär att kommunen bjuder in invånarna till dialog om klimatåtgärder, för att skapa mer delaktighet och skynda på omställningen till ett hållbart samhälle. Kommunen ska återkoppla och kommunicera hur resultatet från dialogen tas omhand.

KOMMUNERNAS
KLIMATLOFTEN